

zeném případě jde o výklad ustanovení § 1 vl. nař. ze dne 13. července 1934, čís. 142 sb. z. a n., zda totiž až 30. září 1934 může býti vůbec podán exekuční návrh proti zemědělci pro nepřednostní pohledávku, pokud se týče, zda lze takovému návrhu vyhověti. K této otázce jest odpověděti záporně z této úvahy: Především jest zdůrazniti, že k ochraně zemědělců byl vydán již zákon čís. 33/1934, jenž již omezoval možnost vésti proti nim exekuci. V § 7 vl. nař. čís. 142/34 se na to poukazuje a praví se tam, že ustanovení tohoto nařízení jest použití jen, pokud zákon čís. 33/1934 sb. z. a n. není pro dlužníka příznivější. Z § 1 vl. nař. vyplývá, že platí jen pro t. zv. nouzové území. Z toho však plyne, že účelem tohoto vládního nařízení jest další ochrana zemědělců v nouzovém území, že jim tedy má býti poskytnut oddech až do 30. září 1934, t. j. že na ně nelze vůbec, pokud nejde o přednostní pohledávky, nastupovati žalobami ani exekucemi. Pro tento výklad mluví srovnání § 1 s § 3 vl. nař., ježto v tomto paragrafu jest vzat zřetel na již vedené spory, exekuce a zajišťovací opatření. Jako zde jest stanoveno přerušení pokud se týče odklad, ovšem k návrhu dlužníka, právě tak ustanovuje § 1, že takové pohledávky vůbec nelze proti zemědělci vymáhati. Tento výklad vede k tomu, že exekučnímu návrhu proti zemědělci, pokud nejde o přednostní pohledávku, nelze až do uvedené doby vyhověti, t. j. že nelze exekuci proti němu povolit. Jde-li o přednostní pohledávku ve smyslu § 2 vl. nař., jest to uvést již v návrhu, v kterémžto případě jest ovšem exekuci povolit. V souzeném případě však nejde o přednostní pohledávky vymáhající věřitelky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení vyhovuje stavu věci a zákonu, pročež se odkazuje na jeho správné důvody, jež nebyly vyvráceny vývody dovolacího rekursu a k nimž se podotýká, že návrh na povolení exekuce byl učiněn 24. července 1934, tedy již za platnosti vládního nařízení čís. 142/1934 sb. z. a n., které nabylo účinnosti dnem 16. července 1934, takže právem byl návrh dovolací rekurentky vzhledem k ustanovení § 1 cit. vládního nařízení zamítnut. Návrhu dlužníka na odklad exekuce podle § 3 cit. vládního nařízení by bylo zapotřebí, kdyby šlo o exekuci v době účinnosti vládního nařízení již v běhu jsoucí, čemuž však v projednávaném případě tak není.

Čís. 14029.

Bylo-li povoleno přímo přikázání pohledávky k vybrání bez předcházejícího jejího zabavení, jest poddlužník oprávněn k rekursu i proti usnesení povolujícímu přikázání k vybrání.

Přikázání pohledávky lze povolit jen ohledně pohledávky, která byla zabavena podle § 294, třetí odstavec, ex. ř. Na tom nemění nic okolnost,

že vymáhající věřitel má na pohledávce přednostní zástavní právo podle § 10 zák. o provozu silostroji a § 127 zákona o pojišťovací smlouvě.

Předpisy § 10 zákona o provozu silostroji a § 127 zákona o pojišťovací smlouvě jest určeno jen výsadní pořadí pohledávky poškozeného, nejsou však dotčeny formální předpisy exekučního řádu o vedení exekuce na pohledávky.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1934, R I 1530/34.)

K vydobytí nároku na náhradu škody z automobilového úrazu navrhla poškozená proti majiteli automobilu povolení exekuce příkázáním k vybrání nároku dlužníka proti pojišťovací společnosti U., na kteréžto pohledávce má navrhovatelka zákonné zástavní právo podle § 10 automobilového zákona. Soud první stolice (procesní soud, krajský soud v L.) exekuci povolil, rekursní soud k rekursu pojišťovny U. exekuční návrh zamítl. Důvody: Stížnost je oprávněná, poněvadž napadené usnesení odporuje zákonu. Pokud jde o otázku, zda poddlužníci právo k stížnosti vůbec přísluší, uvážil rekursní soud, že sice podle § 294 ex. ř. může poddlužník napadat usnesení o povolení exekuce, nikoliv však usnesení, kterým se zabavená pohledávka vymáhajícímu věřiteli přikazuje, ale má za to, že v souzeném případě poddlužníci právo ke stížnosti nelze upírat proto, ježto usnesení o zabavení pohledávky vůbec vydáno nebylo, nýbrž přímo usnesení o příkázání pohledávky dlužníci za poddlužníci, takže toto usnesení má povahu usnesení exekuci na pohledávku tu povolujícího a poddlužnice by při jinakém výkladu přišla o stížnost, zákonem jí vyhrazenou. Jak z exekuční žádosti vysvitá, jest vymáhající věřitelka toho názoru, že, ano jí přísluší na pohledávce dlužnice za poddlužníci podle § 10 aut. zák. zákonné právo zástavní, nemá zapotřebí, pohledávku tu teprve exekučně zabavovati, ale přímo ji může realizovati tím, že si ji dá přikázati k vybrání. Náзор ten, kterým se dal svěsti i první soud, však neobstojí. Jde o exekuci na pohledávku a o ní ustanovuje § 294 ex. ř. beze vší výhrady, že se děje zabavením pohledávky. Zabavením vymáhající věřitel nabývá na pohledávce soudcovského práva zástavního a může pak podle § 303 ex. ř. žádati, aby mu byla takto zabavená pohledávka přikázána. K přikázání je podle téhož předpisu vždy povolán soud exekuční, kdežto o povolení exekuce, o zabavení rozhoduje soud podle §§ 4, 5, 6 ex. ř. k tomu příslušný. Procesní soud byl v souzeném případě jen oprávněn povolit zabavení pohledávky, ale povolil přes to žádané přikázání, ač mu podle § 303 druhý odstavec ex. ř. nepříslušelo a byl k tomu, hledě k § 51 ex. ř., nezhojitelně nepříslušný. Lze si těžko vysvětliti, jak mohl přikázání, které sám povolil, zároveň vyhrazovati soudu exekučnímu, což z jeho usnesení vychází. Jest ještě podotknouti, že význam zákonného práva zástavního záleží jen v tom, že jednak při soudním rozvrhu výtěžku za věc právem tím ztíženou může věřitel, není-li účastníkem exekučního řízení, žádati, by byl uspokojen v pořadí před věřiteli, kteří teprve po vzniku jeho zákonného práva zástavního nabyli nároku na uspokojení z věci, jednak

že může nárok na přednostní uspokojení prováděti žalobou podle § 258 ex. ř. Nároku na přímé uspokojení s obejitím předpisů exekučního řádu, jak se o to pokusila vymáhající věřitelka, však nemá,

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky.

D ů v o d y:

Poddlužníkovi nepřísluší ovšem právo k rekursu proti příkazovému usnesení, jakž bylo vysloveno v rozhodnutí čís. 6643 sb. n. s., na něž dovolací rekurentka poukazuje. Avšak předpokladem toho rozhodnutí jest, že pohledávka byla před tím podle § 294 ex. ř. zabavena, čemuž poddlužník se mohl brániti podle čtvrtého odstavce § 294 ex. ř. Přímým povolením přikázání pohledávky k vybrání byl by poddlužník připraven o toto právo k rekursu. Nelze je nahraditi tím, že se proti pohledávce přikázané k vybrání může brániti ve sporu vymáhajícím věřitelem proti němu zahájeném, ano tu jde o hmotněprávní otázku, o bytí nebo nebytí pohledávky samé, kdežto při rekursu se brání poddlužník proti povolení exekuce a jde o formální otázku vedení exekuce vůbec. Bylo-li vydáno přímo ihned příkazovací usnesení, má povahu povolení exekuce a jest proto poddlužník k rekursu oprávněn. A jeho rekurs také směřoval proti zahájení exekuce na pohledávku, an vytýkal nezákonnost, a to právem. Neboť přikázání k vybrání lze povolití podle § 303 prvý odstavec ex. ř. jen ohledně zabavené pohledávky, která byla zabavena podle § 294 třetí odstavec ex. ř., což se v souzeném případě nestalo. Na tom nic nemění okolnost, že vymáhající věřitelka má na pohledávce přednostní zástavní právo podle § 10 zákona o provozu silostrojů a § 127 zákona o pojišťovací smlouvě, ano tím jest určeno jen její výsadní pořadí, avšak formální předpisy exekučního řádu o vedení exekuce na pohledávky nejsou tím dotčeny. Dovoláný krajský soud v L. byl ovšem příslušný k povolení exekuce podle § 1 čís. 1 a § 4 čís. 1 ex. ř., poněvadž vymáhající straně šlo zřejmě o povolení exekuce, a nebylo proto vůbec důvodu k odstoupení příslušnému soudu podle § 44 j. n. Poněvadž exekuční návrh odporoval svým doslovem předpisům exekučního řádu o způsobu vedení exekuce, byl nepřipustný a musil býti zamítnut.

Čís. 14030.

»Budějovičtí pravovárečníci, měšťanský pivovar založený roku 1795«, jsou osobou právnickou, založenou na podkladu soukromoprávním.

Soukromoprávní povahy jest i zákaz čepovati cizí pivo pod ztrátou nároku na várečné. Pro přistouplého podílníka jest tento zákaz stanov závazný bez ohledu na to, zda byl či nebyl vložen do pozemkové knihy jako reální břemeno na pravovárečných domech.

Zákaz čepovati cizí pivo v pravovárečném domě pod ztrátou várečného odpovídá účelu pravovárečného společenstva.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1934, Rv I 236/33.)